

TeVoet Wandelroute 051: Gouda – Stolwijk toelichting bij de route

Algemeen: Deze route is gemaakt door Lia Trimp en als Ode-wandeling gelopen in augustus 2023. Ze brengt je vanaf station Gouda langs de Reeuwijkse plassen over de Steinse Tiendweg naar Haastrecht. Daar over de Hollandse IJssel en langs het museum Bisdom Van Vliet (met prachtige tuin) verder over de Hollandse graskaden naar Stolwijk. Veel van deze kaden zijn mede dankzij de inzet van TeVoet te belopen. Ook de wandelnetwerken in deze omgeving (en in heel Zuid-Holland) zijn op initiatief van TeVoet ontwikkeld in samenwerking met de provincie en andere instanties zoals Staatsbosbeheer en gemeenten.

Start: NS-station Gouda

Eindpunt: Stolwijk, vanaf hier gaat elk half uur een bus terug naar Gouda.

Lengte wandeling: lijnwandeling van 16 km. Inkorten tot ca 10 km is mogelijk (in Haastrecht bus terug naar Gouda nemen, ook elk half uur).

Horeca onderweg: restaurant 't Vaantje aan de Reeuwijkse plassen, en kaasboerderij De Twee Hoeven, iets voor Haastrecht

Honden (deels) niet toegestaan.

Gpx-track en roadmap is te vinden op de website van TeVoet/TeVoet Wandelroutes 051

Toelichting door Lia Trimp

De Reeuwijkse plassen zijn ontstaan door turfwinning en overstromingen. Toen de behoefte aan turf afnam werd het uiteindelijk een recreatiegebied. De surfplas is ontstaan door zandwinning voor de aanleg van de Goudse wijk Bloemendaal. Rondom de plassen zijn er recreatiegebieden aangelegd: Tussen Gouda en Reeuwijk de Goudse Hout, tussen Reeuwijk en Bodegraven de Reeuwijkse Hout en tussen Haastrecht en Gouda het Steinse Groen. Zo is een aansluitend natuur-en recreatiegebied ontwikkeld van Haastrecht naar Bodegraven.

Langs de Reeuwijkse plassen

De Steinse Tiendweg is een oude tiendweg. Een tiendweg is typisch voor de Hollandse Waarden, het is een pad over een dijkje aangelegd als onderdeel van de waterhuishouding in de waard. Met deze

dijkjes werd de polder ingedeeld in vakken opdat het water gelijkmatig kon worden afgevoerd naar de Hollandse IJssel, de Lek of de Rijn. Binnen een vak werd het land gedraineerd met sloten, die telkens ongeveer om de tien roeden werden gegraven dwars op de wetering langs het dijkje (vroeger was in Rijnland de Rijnlandse roede de standaardmaat: 3,67 m.) Een tiendweg zou dan het pad op het dijkje zijn. (Zie voor verdere toelichting op de website www.tevoet.nl in het menu bij Wandelroutes → TeVoet Wandelroutes → Wandelroute 047 Krimpenerwaard de cultuurhistorische achtergrondinformatie par. 3.)

Over de Steinse Tiendweg

Begin deze eeuw was deze tiendweg niet meer te belopen. Zo zaten gaten er in waardoor het onverantwoord was om hierover te wandelen. Dankzij de inzet van TeVoet is met hulp van de gemeente Vlist en de provincie de tiendweg hersteld. Er zijn hekken aangebracht en overstapjes, waardoor het een mooie verbinding is van Gouda naar de Enkele en Dubbele Wiericke.

De Hollandse IJssel is tot Gouda een getijderivier, waar watervogels bij laag water voedsel zoeken. Eens was het de meest vervuilde rivier van Nederland door de industrie langs de rivier, maar dat is gelukkig niet meer zo.

Haastrecht: een oud Hollands stadje uit de 12de eeuw. Het stadhuis uit 1652 is bezienswaardig.

Museum Bisdom Van Vliet is begin 20ste eeuw aan de gemeenschap nagelaten door de eigenaresse, de weduwe Pauline van Vliet. Het huis is in de oude stijl gehandhaafd. Ze was een rijke vrouw met meerdere boerderijen in Haastrecht, die ze verpachtte. Om ervoor te zorgen, dat haar personeel het loon niet verdrook, gaf ze aan de vrouwen van de werknemers bonnen uit, die ze in het dorp konden besteden bij de bakker en de slager. Bij haar overlijden in 1923 liet ze een verzegelde envelop na, die pas na 100 jaar geopend mocht worden. De 100 jaar zijn voorbij, de envelop is op 6 september 2023 (dus kort na de Odewandeling) bij de heropening van het museum geopend. (Hij bleek het persoonlijk dagboek van mevrouw Bisdom Van Vliet te bevatten met veel persoonlijke en historisch interessante notities).

Stadhuis Haastrecht

Na het museum wandel je door de bijbehorende tuin en verder door het Hollandse landschap over graskaden naar Stolwijk. Vanouds waren er veel kaasmakerijen in Stolwijk, later is de kaashandel verplaatst naar Gouda.

Door de Krimpenerwaard

Flora en fauna onderweg:

We genieten van de nazomerse kleuren:

- het roze-paars van de springbalsemien, het wilgenroosje, de kattenstaart en de moerasandoorn,
- het oranje van de lijsterbes, die de herfst aankondigt
- en het geel van boterbloem, raapzaad en zilverschoon.

We zien onder andere een ooievaar, zilverreiger en twee purperreigers, een fuut met een groot jong, maar hij heeft zijn streepjes nog.

Globale routekaart (Gedetailleerde kaart op de website [TeVoe.nl/TeVoe Wandelroutes 051](https://tevoet.nl/TeVoe/Wandelroutes/051))

